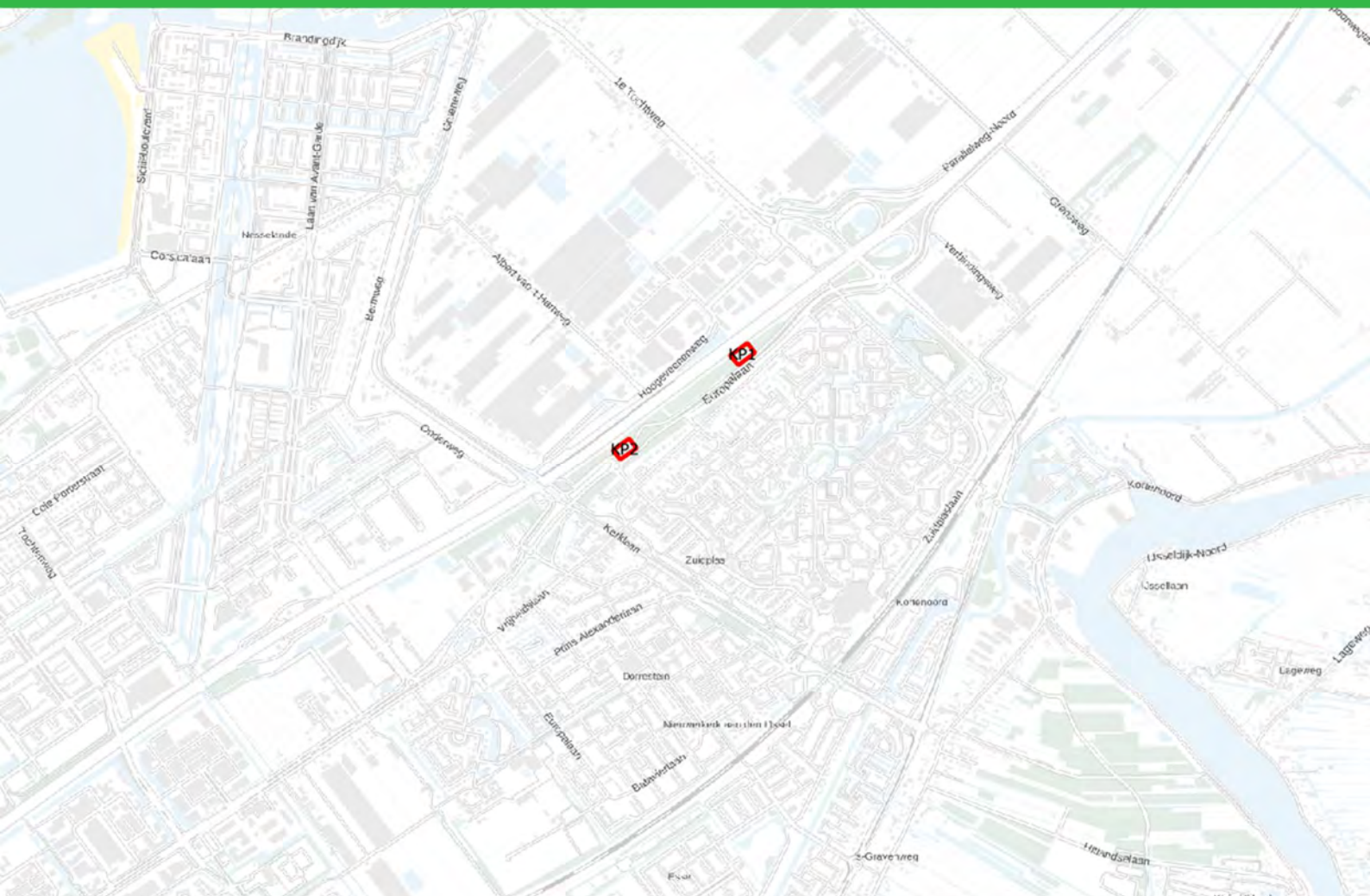

Nieuwerkerk aan den IJssel, ROCA

Nader Onderzoek

JM laatvliegers b.v., 2022

Nader Onderzoek Nieuwerkerk aan de IJssel, ROCA

Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R21.162

Status

4.0 (definitief)

Datum

01-04-2022

Opdrachtgever

Antea Nederland B.V.
T.a.v. Leonie de Jong-van Twisk
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Auteur

Gerben Krösschell, John Melis

Controle

Henri Zomer

Voorpagina

Globale ligging plangebied

Te citeren als

Krösschell, G.M. & J. Melis, 2021. Nader Onderzoek Nieuwerkerk aan den IJssel; Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R21.162 JM laatvliegers b.v., Gorredijk.

JM laatvliegers b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Aanpak, gebiedskeuze	2
1.3	Ligging en indeling plangebied.....	3
2	Uitvoering	4
2.1	Bezoeken.....	4
2.2	Bevindingen	4
3	Conclusie.....	6
	Geraadpleegde bronnen	8
	Legenda	8

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

N.V. Nederlandse Gasunie is voornemens een leidingtracé voor hoogcalorisch gas aan te leggen. In dit kader is een QuickScan natuurbescherming en NatuurNetwerk Nederland tracé A20 Nieuwerkerk aan den IJssel (kenmerk 1807850A00-R19-396, d.d. 5 april 2019 door RPS) uitgevoerd. Uit deze QuickScan is naar voren gekomen dat in het plangebied mogelijk leefgebied aanwezig is dat geschikt kan zijn voor vleermuizen; namelijk als verblijfplaats in aangetroffen boomholtes en als vliegrouteondersteuning langs de bomenlaan.

Om gebruik van deze holtes als vleermuisverblijfplaats te bevestigen of uit te sluiten en het gebruik van de aanwezige bomenlanen als vliegrouteondersteuning te onderzoeken, is door JM laatvliegers b.v. vleermuisonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021.

1.2 Aanpak, gebiedskeuze

Afbeelding 1.1. Plangebied voor onderzoek; rood nieuwe ligging tracé, groen nieuwe ligging werkterrein en blauw bomen met holtes (bron: Antea Nederland B.V.).

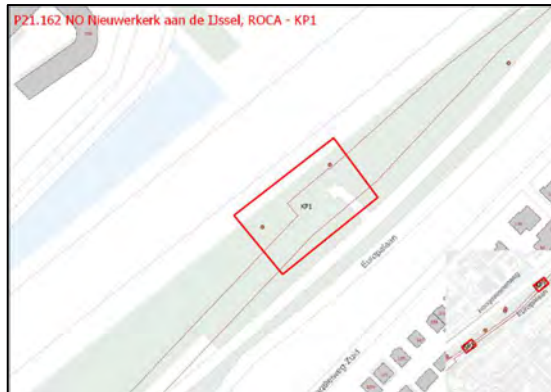
Ten opzichte van de voorliggende quickscan is in een vervolgstadium van het project besloten het werkterrein en de tracé op de te onderzoeken locatie te verleggen. De nieuwe ligging van het tracé en het nieuwe werkterrein zijn weergegeven in afbeelding 1.1.

Om de holtes te kunnen onderzoeken zijn deze gegroepeerd in twee onderzoeksplangebieden KP1 en KP2 (zie afbeelding 1.2 en 1.3), welke per stuk door één onderzoeker voldoende beoordeeld kan worden. Na de potentiële uitvliegtijd (indien bezet), kan een onderzoeker de rest van het plangebied beoordelen op foerageergedrag. Tevens is, door beide plangebieden steeds tegelijk te bezetten, het mogelijk om vliegroutes te ontdekken en op waarde in te schatten vanwege de twee meetpunten. Verblijven in bomen kunnen, vanwege de mogelijk aanwezige soorten, met vier bezoeken per jaar onderzocht worden en vliegroutes met twee keer, conform het vleermuisprotocol.

1.3 Ligging en indeling plangebied

Plankaarten

Op onderstaande plankaarten is de oude ligging van het werkterrein nog weergegeven; de correcte ligging van het werkterrein is te vinden in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.2. KP1, noordoostelijke plangebied.

Afbeelding 1.3. KP2, zuidwestelijke plangebied.

2 Uitvoering

2.1 Bezoeken

Ronde	Datum	Projectdeel	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Wind (Bft)	Neerslag	Bewolking
KR1+VR1	28-05-21	KP1	21:46	21:46	23:46	14	1	Geen	Licht bewolkt
KR1+VR1	28-05-21	KP2	21:46	21:46	23:46	14	1	Geen	Licht bewolkt
KR2	17-06-21	KP1	22:03	22:03	00:03	21	1	Geen	Helder
KR2	17-06-21	KP2	22:03	22:03	00:03	21	1	Geen	Helder
PR1+VR2	19-08-21	KP1	20:55	20:55	23:25	17	1	Geen	Bewolkt
PR1+VR2	19-08-21	KP2	20:55	20:55	23:25	17	1	Geen	Bewolkt
PR2	08-09-21	KP1	20:11	23:00	01:30	19	1	Geen	Helder
PR2	08-09-21	KP2	20:11	23:00	01:30	19	1	Geen	Helder

2.2 Bevindingen

Resultaten

Datum	Projectdeel	Locatie	Soort	Verblijf	Aantal	Zeker/onzeker
28-05-21	KP1/KP2	Vanaf rotonde zuid via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Ppip	Vliegrouete	10	Zeker
28-05-21	KP1/KP2	Vanaf rotonde zuid via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Eser	Vliegrouete	4	Zeker
28-05-21	KP1/KP2	Vanaf zuidoost via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Pnat	Vliegrouete	4	Zeker
28-05-21	KP1/KP2	Vanaf zuidoost via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Ppip	Vliegrouete	15	Zeker
19-08-21	KP1/KP2	Vanaf zuidoost via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Ppip	Vliegrouete	6	Zeker
19-08-21	KP1/KP2	Vanaf zuidoost via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Pnat	Vliegrouete	1	Zeker
19-08-21	KP1/KP2	Vanaf zuidoost via bomenlaan/fietspad richting noordwest.	Eser	Vliegrouete	5	Zeker

Tijdens het vliegroueteonderzoek (en ondersteund door de overige rondes) blijkt dat een groot deel van de gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen de ruimte tussen de bomen in de bomenlanen gebruikt als foerageergebied, met name aan de westzijde van het plangebied (KP2). Laatvliegers gebruiken het plangebied wisselend als foerageergebied. Foerageeractiviteit daalt in de paarperiode ten opzichte van de kraamperiode.

Overige bevindingen

Waargenomen soorten die geen onderdeel uitmaakten van het onderzoeksdoel en/of het plangebied, maar wel relevant kunnen zijn.

Datum	Projectdeel	Locatie	Soort	Verblijf	Aantal	Zeker/onzeker
17-06-21	KP1	Boomholte	Vogel onbekend	Nest/slaapverblijf	1	Zeker

Onderstaande aantallen vleermuizen/gierzwaluwen zijn waargenomen tijdens het onderzoek waarbij deze geen binding met het plangebied vertoonden. Deze gegevens geven extra informatie over de aanwezigheid van activiteit in de omgeving van de onderzochte panden. Waar mogelijk zijn de gegevens gebundeld om de informatie overzichtelijk te houden.

Ronde	Soort	Tijd eerste	Aantal plangebieden	Maximaal aantal foeragerend	Maximaal aantal langsvliegend	Tijd laatste vleermuis
KR1+VR1	Ppip	21:50	2 van 2	20	10	23:46
	Eser	22:43	2 van 2	5	-	
	Pnat	21:59	1 van 2	-	4	
	Gier	22:05	1 van 2	-	6	
KR2	Ppip	22:15	2 van 2	9	-	23:58
	Eser	22:38	2 van 2	7	-	
	Pnat	23:09	1 van 2	2	-	

Ronde	Soort	Aantal plangebieden	Maximaal aantal foeragerend	Maximaal aantal langsvliegend	Tijd eerste vleermuis	Tijd laatste vleermuis
PR1+VR2	Ppip	2 van 2	3	6	21:02	23:25
	Eser	2 van 2	1	5		
	Pnat	1 van 1	-	1		
PR2	Ppip	1 van 2	4	2	23:00	01:26
	Eser	1 van 2	-	2		
	Pnat	1 van 2	-	1		

Plangebied	Ronde	Omgevingscheck	Dichtheid omgeving
KP1	PR1	Geen paargedrag waargenomen in plangebied, in wijk minder foerageeractiviteit van Ppip en Eser.	Lager
KP2	PR1	Geen paargedrag waargenomen in plangebied, in wijk minder foerageeractiviteit van Ppip.	Lager
KP1	PR2	Geen paargedrag waargenomen in plangebied, in wijk minder foerageeractiviteit van Ppip.	Gelijk
KP2	PR2	Geen paargedrag waargenomen in plangebied, in wijk minder foerageeractiviteit van Pnat.	Gelijk

3 Conclusie

N.V. Nederlandse Gasunie is voornemens een leidingtracé voor hoogcalorisch gas aan te leggen. In dit kader is een QuickScan natuurbescherming en NatuurNetwerk Nederland tracé A20 Nieuwerkerk aan den IJssel (kenmerk 1807850A00-R19-396, d.d. 5 april 2019 door RPS) uitgevoerd. Uit deze QuickScan is naar voren gekomen dat in het plangebied mogelijk leefgebied aanwezig is dat geschikt kan zijn voor vleermuizen; namelijk als verblijfplaats in aangetroffen boomholtes en als vliegrouteondersteuning langs de bomenlaan. Ten opzichte van de voorliggende quickscan is in een vervolgstadium van het project besloten het werkterrein en de tracé op de te onderzoeken locatie te verleggen.

Om gebruik van deze holtes als vleermuisverblijfplaats te bevestigen of uit te sluiten en het gebruik van de aanwezige bomenlanen als vliegrouteondersteuning te onderzoeken, is door JM laatvliegers b.v. vleermuisonderzoek uitgevoerd. Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Kraamperiode vleermuizen

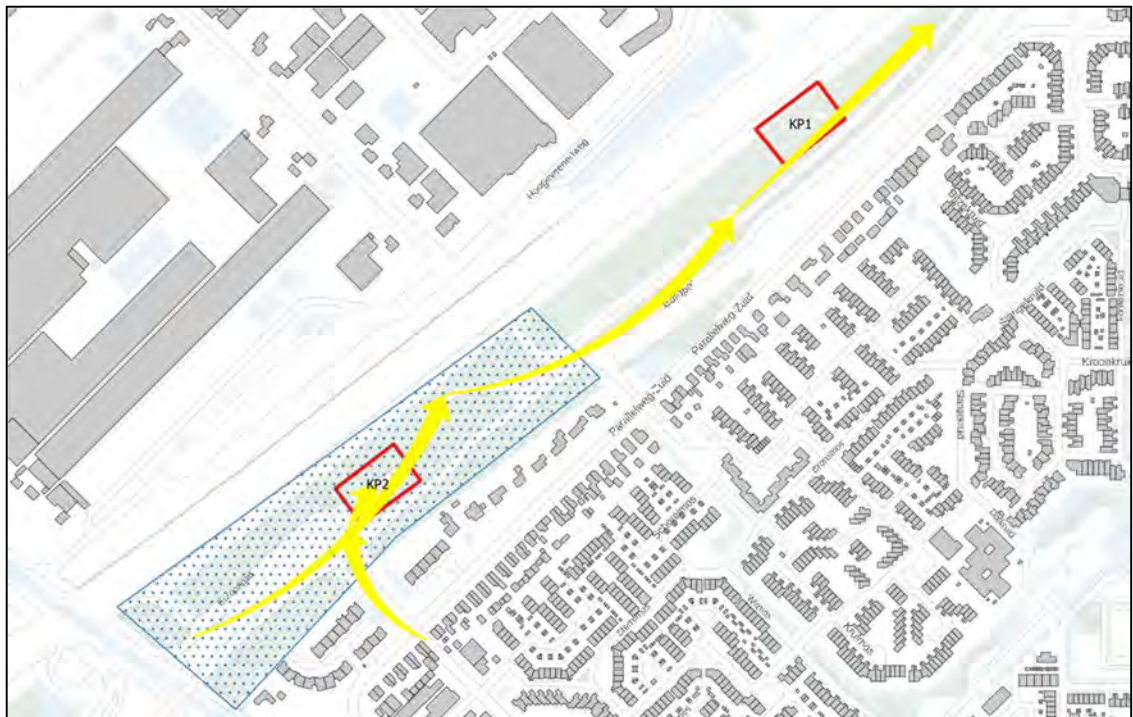
- Er zijn geen kraamverblijven geconstateerd binnen de plangebieden.

Paarperiode vleermuizen

- Er zijn geen paarverblijven (en paargedrag) geconstateerd binnen de plangebieden.

Vliegroutes vleermuizen

- Het plangebied wordt gebruikt door zowel gewone dwergvleermuis (maximaal 15), ruige dwergvleermuis (maximaal 4) en laatvlieger (maximaal 5) als vliegroute. Daarbij wordt gevlogen langs de bomenlanen gelegen naast het fietspad of de noordwaartse verlenging hiervan.
- Vanuit de vliegroutes blijft een groot deel van de dwergvleermuizen hangen in de westzijde van het plangebied (breedste punt) om hier te foerageren tussen de bomen. Laatvlieger doet dit in wisselende mate en de foerageeractiviteit daalt in de paarperiode ten opzichte van de kraamperiode.

Afbeelding 3.1. Plangebieden met holtes (rood), vliegroutes (geel) en hoogste foerageeractiviteit (blauw gearceerd).

Overige bevindingen

- Er is één nestlocatie/slaapplek van een onbekende vogel geconstateerd in één van de holtes binnen het plangebied.

Er zijn tijdens het nader onderzoek geen verblijfplaatsen (kraam-, zomer- of paarverblijven) geconstateerd in de aanwezige boomholtes. Wel worden de bomenlanen gebruikt als vliegrouteondersteuning en foerageergebied door gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Ter uitvoering van de werkzaamheden zullen binnen de werkstrook aanwezige bomen worden verwijderd, waardoor een deel van de aanwezige vliegrouteondersteuning verdwijnt. Echter zal op geen enkele locatie de volledige breedte aan bomen worden verwijderd. De te behouden bomenrijen kunnen door een gelijke parallelle ligging in de directe nabijheid als alternatieve vliegrouteondersteuning dienen. Deze te behouden bomen bieden tevens ook voldoende alternatief even geschikt foerageergebied. Verlies van essentiële vliegroutes en/of foerageergebied kan daarom worden uitgesloten.

Indien mitigerende maatregelen worden opgevolgd tijdens de werkzaamheden om negatieve effecten op naastgelegen alternatieve vliegroutes en alternatief foerageergebied (naastgelegen bomenlanen die onaangetast blijven) te voorkomen kunnen negatieve effecten worden uitgesloten. Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden geen lichtuitstraling door eventueel gebruikte bouwverlichting mag plaatsvinden. Om effecten van lichtuitstraling te voorkomen wordt geadviseerd om de gebruikte verlichting weg te draaien van de omliggende bomenlanen. Dit is zeker noodzakelijk in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst) gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober). Dit houdt in dat de verlichting naar beneden gericht dient te zijn, zodat er geen licht naar de omgeving kan uitstralen. Bij voorkeur wordt er bij het plaatsen van een licht gekozen voor amberkleurige verlichting. Wanneer deze werkwijze toegepast wordt, zijn er wat betreft vleermuizen geen belemmeringen ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

Geraadpleegde bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- Vleermuisprotocol 2021, Netwerk Groene Bureaus (NGB).
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus.
- Antea Group, 2021. Nader onderzoek jaarrond beschermde nesten. Ecologisch onderzoek soortbescherming naar vogels, ROCA, 12 augustus 2021.

Legenda

Plangebiedscodering

Controleronde	Afkorting in plankaart
Kraam	K
Kraamochtend	Ko
Kraamavond	Ka
Gierzwaluw	G
Paarronde	P
Huismus	H
Foerageergebied	F
Vliegroute	V
Najaarszwermen	N
Winterverblijf	W

Onderzoeksrunde

Afkorting	Onderzoeksrunde
KR	Kraamcontrole
GZ	Gierzwaluwcontrole
HM	Huismuscontrole
PR	Paarcontrole
NJ	Najaarszwermcontrole
VR	Vliegroutecontrole
FG	Foerageergebiedcontrole

Soorten

Afkorting	Soort
Hm	Huismus
Gier	Gierzwaluw
Ppip	Gewone dwergvleermuis
Pnat	Ruige dwergvleermuis
Eser	Laatvlieger
Nnoc	Rosse vleermuis
Mdas	Meervleermuis
Mdau	Watervleermuis
Paur	Gewone grootoorvleermuis
Ppyg	Kleine dwergvleermuis